

2. Pożyczyłem Michałowi 1000 złp.

Michał bierze pieniądze, a nie daje równej wartości, jest dłużnikiem, a kassa, która je daje a nie odbiera nic w zamian, jest wierzycielem, będzie więc: *Michał winien kassie 1000 złp. za i t. d. albo krócej. Michał do kassy złp. 1000 za i t. d.*

W tém wyrażeniu ostatniem widzimy ruch wartości je-dnej, to jest pieniędzy, przejście ich z kassy do rąk Mi-chala, czyli rzeczywistość zamieniła się na dług, to jest na sumę dopiero odebrać się mającą.

3. Pożyczyłem od Jacka 1000 złp.

Jacek daje pieniądze a nie odbiera równej wartości, jest moim wierzycielem, kassa bierze 1000 złp., a nie daje równej wartości, jest dłużnikiem, napiszę więc: *Kassa winna Jackowi 1000 złp. za i t. d. albo krócej Kassa do Jacka złp. 1000 za i t. d.*

4. Przedałem za gotowiznę 15 butelek wina szampańskiego po 20 złp. razem za 300 złp.

Towarów w magazynie ubyło za 300 złp., a nic nie przybyło.

Ogół towarów jest wierzycielem. Kassa sumę tę wzię-ła a nic nie dała w zamian, jest dłużnikiem, będzie więc:

Kassa winna ogółowi towarów złp. 300 za i t. d. albo krócej: Kassa do Ogółu towarów złp. 300 za i t. d.

O RACHUNKU WEXLE DO SPŁACENIA.

(*Effets à payer.*)

11. Ten rachunek przedstawia summy, daty wysta-wienia i terminu wypłat wexlów przezemnie i na mnie Podpisanych na korzyść innych osób i zarazem przyczynę

znaglącą mnie do ich wydawania. Zadłużam ten rachunek za wszystkie wexle tego rodzaju dane innym osobom z jakiegokolwiek bądź względu, a kredytuję go za wszystkie te które usuwam z obiegu dla jakiej bądź przyczyny.

Wexle podpisane przez kupca i dane w zapłacie jednemu z korespondentów, uważają się powszechnie za pewien szczególny rodzaj towarów, dla tego właśnie przechodzą z rąk do rąk tak dalece, że niekiedy dopiero 20ta osoba przedstawia go kupcowi do wypłacenia na terminie oznaczonym.

Brat moj. *Wexle do spłacenia*, może mieć podobne związki jak kassa, to jest:

1od Mogę dać wexel wydany na siebie nie odbierając równej wartości, dać i odebrać równą wartość.

W pierwszym przypadku rachunek *Wexle do spłacenia* będzie wierzycielem, a jeden z korespondentów dłużnikiem, w drugim zaś rachunek wexle do spłacenia będzie wierzycielem, a jeden z rachunków głównych dłużnikiem.

2re Mogę wziąć wexel na mnie wystawiony, a nie dać, wziąć i dać równą wartość.

W pierwszym przypadku rachunek *Wexle do spłacenia* będzie dłużnikiem, a jeden z korespondentów wierzycielem, w drugim rachunek wexle do spłacenia będzie dłużnikiem, a jeden z rachunków głównych wierzycielem.

Przykłady.

1. Pożyczyłem Janowi złp. 1000, dając mu mój wexel na 3 miesiące. Jan bierze wexel, a nie daje równiej wartości, jest dłużnikiem. Wexel przemnie na mnie samego wydany, należy do rachunku wexlów do spła-

nia, który nie biorąc równej wartości, jest wierzycielem, będzie więc:

Jan winien wexlom do spłacenia złp. 1000 za i t. d., albo krócej: *Jan do wexlów do spłacenia* złp. 1000 za i t. d.

2. Kupilem od Jacka towarów za 5000 złp. i dałem mu w zamian w równej wartości mój wexel na 2 miesiące.

Jacek dał towary, wziął wexel w równej wartości, nie jest ani dłużnikiem ani wierzycielem. *Ogół towarów* nabył towary, a nie dał w zamian jest dłużnikiem. *Wexle do spłacenia* wydały za te towary, mój wexel a nie w zamian nie dostały są wierzycielem; będzie więc:

Ogół towarów winien *Wexlom do spłacenia* złp. 5000 za i t. d. albo krócej: *Ogół Towarów do Wexli do spłacenia* złp. 5000 za i t. d.

3. Za mój Wexel wystawiony przed dwoma miesiącami na 5000 złp. na rozkaz Piotra zapłaciłem dziś jako na terminie jego wartość. *Wexle do spłacenia* odbierają swój wexel, a niedają nic w zamian są dłużnikiem. Kassa daje za ten wexel pieniądze a nieodbiera równej wartości jest wierzycielem; będzie więc:

Wexle do spłacenia do Kassy złp. 5000 za i t. d. albo krócej.

Wexle do spłacenia do kassy złp. 5000 za i t. d.

4. Michał na terminie wypłaty przyniósł mi mój wexel za 3 miesiące na sumę 2000 złp. którą niemogąc zaraz zaspokoić, zostałem jego dłużnikiem, Michał dał mój Wexel nie biorąc równej wartości jest wierzycielem. Rachunek *Wexle do spłacenia* odbiera mój Wexel a nie niedaje w zamian, jest dłużnikiem; będzie więc:

Rachunek *Wexle do spłacenia* winien Michałowi złp. 2000 za i t. d. albo krócej. *Wexle do spłacenia do Michała* złp. 2000 za i t. d.

Uwaga. W powyższych 4 przykładach objęliśmy wszyst-

kie przypadki pojedynczego ruchu, wartości, w wexlach suchych, czyli wexlach osobistych wyrażonych, albo inaczéj związki jakie mieć może Rachunek Wexle do spłacenia, z innemi rachunkami.

O RACHUNKU. WEXLE DO ZREALIZOWANIA.

12. Rachunek ten, obejmować w sobie będzie wszystkie wexle posiadane przezemnie, na których wyrażoną summę mogę odebrać w terminach oznaczonych od wystawionych, również wexle przezemnie na inne osoby wystawione do téj kategorii się liczą.

Wexle takowe uważają się w handlu za pewien rodzaj towaru i dla téj właśnie przyczyny, Rachunek Wexle do zrealizowania zadłuża się gdy odbieram, a kredytuje gdy daje podobne wexle.

Przejdźmy teraz wszystkie związki jakie Rachunek ten mieć może z innemi:

1od Mogę dać wexel na inną osobę wystawiony, a nieodebrać, dać i odebrać równą wartość. W pierwszym przypadku Rachunek Wexle do zrealizowania jest wierzycielem a jeden z korespondentów dłużnikiem, w drugim Rachunek Wexle do zrealizowania jest wierzycielem a jeden z Rachunków głównych dłużnikiem.

2re Mogę wziąć a nie dać, wziąć i dać równą wartość.

W pierwszym przypadku Rachunek *Wexle do zrealizowania* będzie dłużnikiem a jeden z korespondentów wierzycielem. W drugim zaś, R: *Wexle do zrealizowania* będzie dłużnikiem, a jeden z rachunków głównych wierzycielem.

Przykłady.

1. Janowi pożyczyłem 1000 złp. dając mu za tąż summę W/Michała na 3 miesiące.